



UTRIKESDEPARTEMENTET  
EN KORT PRESENTATION



# Utrikesförvaltningen

**UTRIKESDEPARTEMENTET** (UD) ansvarar för Sveriges förbindelser med andra länder och internationella organisationer samt för bistånds- och internationell handelspolitik. UD utgör tillsammans med drygt 100 utlandsmyndigheter utrikesförvaltningen. En utlandsmyndighet kan vara en ambassad, ett generalkonsulat, en delegation eller en representation. UD är en del av Regeringskansliet, där UD är störst av alla departement.

**UTRIKESFÖRVALTNINGENS** uppgift är att utveckla och genomföra Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik, den internationella handelspolitiken, främjande av svenska intressen utomlands, det internationella utvecklingssamarbetet samt hjälp till svenskar utomlands. I UD:s och utlandsmyndigheternas uppdrag ingår att i egenskap av förvaltningsmyndigheter handlägga förvaltningsärenden, till exempel bidragsärenden eller ärenden om utlämnande av allmän handling.

**UTRIKESFÖRVALTNINGEN** har cirka 2 700 anställda av vilka cirka 800 personer arbetar vid UD i Stockholm. På utlandsmyndigheterna arbetar drygt 500 utsända tjänstemän från UD tillsammans med cirka 1 400 lokalt anställda.

**Bild:** Detalj från Arvfurstens palats, UD:s huvudbyggnad.

# Utrikesrepresentation

## **SIDOACKREDITERAD AMBASSADÖR**

I länder där Sverige inte har någon ambassad är det vanligt att utnämna en svensk ambassadör i ett närbeläget land till sidoackrediterad ambassadör. Det innebär att ambassadören är Sveriges representant på distans och sköter förbindelserna genom regelbundna besök. Ett annat alternativ är att förbindelserna sköts via ett sektionskontor.

## **STOCKHOLMSBASERAD AMBASSADÖR**

För ett 30-tal länder sköts Sveriges förbindelser av ambassadörer i Stockholm. De reser regelbundet till de länder där de är ackrediterade.

## **HONORÄRKONSULAT**

Därutöver finns cirka 320 honorärkonsulat. En honorärkonsul är fast bosatt på den ort där konsulatet finns. Honorärkonsuln kan vara svensk eller utländsk medborgare. Uppdraget som honorärkonsul är oavlönat.

**Bild:** Interiör från ambassaden i Berlin.



Foto: Ake Esom Lindman

# Utrikesdepartementets ledning

## **POLITISK LEDNING**

Arbetet under UD:s statsråd leds av en kabinetssekreterare och två statssekreterare. Tillsammans utgör statsråden, kabinetssekreteraren och statssekreterarna UD:s politiska ledning.

## **MINISTERKANSLIET**

Ministerkansliet består av UD:s politiska ledning, politiskt sakkunniga och pressekreterare samt tjänstemän och assistenter. Kansliets uppgift är att bistå statsråden genom att bland annat vara en länk mellan den politiska ledningen och UD:s organisation i övrigt.

## **CHEFSTJÄNSTEMÄN**

Utöver den politiska ledningen finns opolitiska chefstjänstemän som är avdelningschefer och leder departementets arbete: expeditionschefen, rättschefen och fyra utrikesråd. Även kabinetssekreteraren och statssekreterarna är formellt chefstjänstemän, men de är politiskt tillsatta.

# Chefstjänstemän

**Utrikesråden** verkar tillsammans för att utforma och bedriva en samlad och konsekvent svensk utrikespolitik. Varje utrikesråd leder en av följande fyra avdelningar:

- Euroatlantiska och säkerhetspolitiska avdelningen
- Globala avdelningen
- Avdelningen för handel och främjande
- Avdelningen för internationell utveckling

**Expeditionschefen** ansvarar för ledningen av utrikesförvaltningen och leder avdelningen för verksamhetsstöd.

**Rättschefen** leder rättsavdelningen och följer folkrättsliga ärenden av större vikt samt är regeringens ombud inför Europadomstolen för mänskliga rättigheter. Rättschefen ska vaka över lagenlighet, följdriktighet och enhetlighet i UD:s och utrikesrepresentationens verksamhet.

# UD:s enheter

**UD:S LÖPANDE ARBETE SKÖTS** inom ett antal enheter. Enheterna handlägger och förbereder ärenden innan regeringen fattar beslut. En annan uppgift är att företräda Sverige i internationella förhandlingar och främja svenska utrikespolitiska och ekonomiska intressen.

**UD:S ENHETER BISTÅR** den politiska ledningen med att sammanställa och analysera information för politiska ställningstaganden. Det görs bland annat genom att förbereda och presentera underlag för regeringsbeslut, propositioner, interpellationssvar och riksdagsfrågor.

**EN ANNAN UPPGIFT** för enheterna är att företräda Sverige i internationella förhandlingar och främja svenska utrikespolitiska och ekonomiska intressen samt sköta kontakterna med UD:s myndigheter.



# UD:s ansvarsområden

## **UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK**

Utrikespolitiken handlar om Sveriges förbindelser med och politik gentemot andra länder. Att förebygga risker och hot är en viktig del av säkerhetspolitiken som är en del av utrikespolitiken. Den svenska politiken förs i direkta förbindelser med andra länder men också genom exempelvis EU och FN. Samarbetet bygger på folkrätten, som består av alla internationella avtal och bestämmelser som reglerar hur stater och andra internationella aktörer ska samarbeta och hur de får och inte får agera gentemot varandra.

## **DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER**

De mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla och envar. De slår fast att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang, är födda fria och lika i värde och rättigheter. Demokratipolitiken omfattar bland annat allmänna val, åtgärder för att stärka och värna individens möjligheter till inflytande samt åtgärder för att främja och säkerställa respekten för de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer ska även genomsyra hela den svenska utrikespolitiken.

## **INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE**

Sverige har en lång tradition av ett generöst och ambitiöst bistånd. Utvecklingssamarbetet handlar om att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Det svenska utvecklingsbiståndet kanaliseras ofta genom internationella organisationer som FN och EU. Med humanitärt bistånd avses Sveriges insatser för att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för nödlidande människor som drabbas av naturkatastrofer, väpnade konflikter eller andra katastrofliknande förhållanden.

## **HANDELSPOLITIK OCH FRÄMJANDE**

Den svenska handels- och främjandepolitiken syftar till att främja svenska ekonomiska intressen och bilden av Sverige utomlands, för att sin tur underlätta export och utländska investeringar till Sverige samt möjliggöra ett ömsesidigt handelsutbyte med andra länder.

## FOLKRÄTT

Folkrätten består av regler och principer som reglerar hur stater och vissa andra internationella aktörer ska samarbeta och agera gentemot varandra. Folkrätten baseras främst på traktater (överenskommelser) och sedvanerätt. Folkrätten kräver bland annat respekt för FN-stadgan och dess regler om territoriell integritet och förbud mot våldsanvändning. Folkrätten innehåller också regler om ansvarsutkrävande för internationella brott som folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. I folkrätten ingår bland annat mänskliga rättigheter, internationell humanitär rätt, internationell straffrätt och traktaträtt.

## NORDISKA FRÅGOR

Det nordiska samarbetet bygger på de nordiska ländernas gemensamma värderingar och är ett av världens äldsta samarbeten. Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region år 2030. Det är visionen som antogs av de nordiska statsministrarna 2019 och som ska uppnås genom satsningar på ett grönt, konkurrenskraftigt och socialt hållbart Norden. Sverige ska arbeta för ett närmare och starkare nordiskt samarbete. De nordiska länderna står inför flera utmaningar som vi kan lösa bättre tillsammans än var och en för sig.

# Hjälp till svenskar utomlands

**EN VIKTIG UPPGIFT** för UD och Sveriges ambassader och konsulat är att hjälpa svenskar som råkar illa ut i utlandet. Det kallas för konsulärt arbete och kan röra sig om hjälp till personer som till exempel råkar ut för olyckor, stölder, överfall, som hamnar i fängelse, blir sjuka eller avlider. I första hand handlar UD:s insatser om att hjälpa och ge råd till den nödställda eller den nödställda personens anhöriga att ordna upp situationen.

**UD OCH AMBASSADERNA** har beredskap för att agera i händelse av en större kris och följer noga händelser i världen. Ambassaderna formulerar generell reseinformation om olika länder. UD ansvarar för beslut om avrådan från resor utifrån säkerhetsläget i olika länder. UD:s reseråd är vägledande för svenska resenärer men även för rese- och försäkringsbolagens arbete. När UD till exempel avråder från att resa till ett land kan resenärer få pengarna tillbaka för bokade paketresor.

**RESEINFORMATIONEN** finns på UD:s och ambassadernas webbplatser, genom applikationen *UD Resklar* för mobiltelefoner samt via sociala medier.

# UD Resklar – reseinformation i fickan

I **APPEN UD RESKLAR** kan du bland annat:

- ta del av reseinformation om landet du reser till,
- få tips och råd om du hamnar i en nödsituation utomlands,
- ha koll på UD:s reseavrådan,
- anmäla dig till svensklistan och
- hitta kontaktuppgifter till Sveriges ambassader.

För att ta emot notiser om aktuella händelser eller större kriser i landet du reser till, eller för något annat land, behöver du aktivera funktionen notiser i appens inställningar.



# Arbete och praktik inom utrikesförvaltningen

**KUNNIGA OCH KOMPETENTA** medarbetare är UD:s viktigaste resurs. UD rekryterar regelbundet akademiker till diplomat- och utrikesadministratörsprogrammen, liksom nya medarbetare till assistentprogrammet. Programmen förbereder för tjänstgöring i utrikesförvaltningen. I karriären ingår växelvis tjänstgöring på UD i Stockholm och på utlandsmyndigheterna. UD rekryterar även till enskilda uppdrag och befattningar när det gäller specialistkompetens.

**REKRYTERING TILL** diplomatprogrammet, utrikesadministratörsprogrammet och assistentprogrammet sker en gång per år. Utlysning publiceras under lediga jobb på Regeringskansliets webbplats [regeringen.se](http://regeringen.se).

**Bild:** Arvfurstens Palats på Gustaf Adolfs torg i Stockholm.

# Vill du veta mer om UD? Här finns information:

- [ud.se](https://ud.se)
- [swedenabroad.se](https://swedenabroad.se)
- [x.com/Utrikesdep](https://x.com/Utrikesdep)
- [x.com/SweMFA](https://x.com/SweMFA)
- [facebook.com/SweMFA](https://facebook.com/SweMFA)
- [facebook.com/udresklar/](https://facebook.com/udresklar/)
- [instagram.com/utrikesdep/](https://instagram.com/utrikesdep/)
- [instagram.com/swedishmfa/](https://instagram.com/swedishmfa/)
- [threads.net/@utrikesdep](https://threads.net/@utrikesdep)

UD RESKLAR – app med aktuell och praktisk reseinformation.  
Laddas ner gratis från Appstore och Google Play.

## UTRIKESDEPARTEMENTET

103 39 Stockholm

08-405 10 00



**Regeringskansliet**  
**Utrikesdepartementet**

Produktion: Kommunikationsenheten UD KOM 2025  
Omslagsfoto: Sofia Nahrungbauer, detalj från Arvfurstens palats